

P01: ZPRÁVA ZE SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ

Termín: únor–květen 2022
Místo: obec Kamenice
Zpracovatel: Mgr. Ida Kaiserová, PhD., Mgr. Petr Matoušek a Ondřej Drobil
(MAKAI atelier, s.r.o.)

ZDŮVODNĚNÍ ŠETŘENÍ

Následující text je výsledkem sociologického šetření zaměřeného na zmapování a analýzu potřeb obyvatel Kamenice spojených s rozvojem jejich obce, zejména pak s prostorem Ringhofferova náměstí. Zpráva je součástí přípravné dokumentace pro architektonickou soutěž.

Šetření se odehrávalo v období únor–květen 2022.

Předcházela mu přípravná fáze, zahrnující zpracování dostupné dokumentace, jakou je strategický plán, webové stránky jednotlivých aktérů, média a další dostupné zdroje.

Další součástí přípravy pak byla konstrukce jednotlivých výzkumných nástrojů: tj. příprava osnovy rozhovorů, dotazníků pro časový snímek, konstrukce vzorku a časový plán výzkumu.

Šetření lze rozdělit na jednotlivé etapy, jejichž zařazení do výzkumu bylo učiněno na základě podrobné debaty se zadavatelem. Tyto etapy jsou nazvány dle jednotlivých výzkumných metod v nich používaných. Jde o hloubkové rozhovory, časosnímek náměstí a skupinový rozhovor s představiteli spolků.

Následovala fáze samotného šetření, podrobnější informace o metodách a postupu jeho jednotlivých částí jsou uvedeny vždy v příslušné kapitole.

1. ETAPA: ANALÝZA HLOUBKOVÝCH ROZHovorŮ

Šetření mezi společenskými organizacemi, případně „institucemi“

Cílem tohoto výzkumného postupu bylo získání základní představy o tom, jak funguje společenský život v Kamenici. Oslovit ty, kteří se dobrovolně sdružují, případně zastupují základní veřejné instituce (jako jsou školy apod.) znamená možnost získat poměrně rychle koncentrované informace o tom, jakými tématy daná komunita žije. Naším specifickým záměrem pak bylo zjistit co nejvíce informací, které se dotýkají veřejného prostoru a jeho užívání v Kamenici.

Mezi společenské organizace lze zahrnout: skaut, klub seniorů, rodinné centrum, sportovní oddíly, zájmové organizace apod.

Institucemi rozumíme: základní školu, ordinace lékařů apod., kulturní centrum a knihovnu.

Šetření, které probíhalo v měsíci únoru, bylo zaměřeno na otázky fungování, potřeb a představ o tom, jak by se mohly tyto organizace rozvíjet.

Metodologie

V období od 8. 2. do 28. 2. jsme provedli 13 hloubkových rozhovorů.

Hloubkový rozhovor je otevřený, nestrukturovaný, s předem připravenou osnovou možných témat. V průběhu rozhovoru se díky otevřenosti otázek a jejich pořadí objevují další související témata, která do rozhovoru přináší respondent. Tato témata jsou dále rozvíjena, pokud dle uvážení výzkumníka, rozšiřují sledovaná témata a souvislosti.

Výběr respondentů pro rozhovor

Respondenty jsme volili podle jistých typů, které jsme chtěli mít ve vzorku zastoupené. Tímto výběrem jsme se snažili zajistit pokud možno pestrou škálu lidí, zastupujících nejrůznější náhledy na život v Kamenici. Snažili jsme se oslovit představitele veřejných institucí a služeb, a dále podchytit starousedlé i „novousedlé“ obyvatele Kamenice. Ne všichni si mohli udělat čas a na naši výzvu reagovali. Dále se vzorek rozšířil o lidi, kteří se sami přihlásili poté, co některé rozhovory již proběhly.

Záznam a analýza rozhovorů

Rozhovory, vedené většinou na pracovišti (škola, školka, kulturní dům, rodinné centrum) nebo v restauraci, jsme zaznamenávali ve formě poznámek. Tyto poznámky, spolu s našimi terénními poznámkami a diskusemi, které jsme vedli mezi sebou, jsme systematicky strukturovali do jednotlivých témat, která považujeme za relevantní vzhledem k problematice veřejného prostoru a veřejných služeb.

Témata vzešlá z analýzy rozhovorů

• Starousedlíci vs. nově přistěhovavší

Kamenice patří do prstence satelitních obcí v blízkosti hlavního města Prahy. V minulých dekádách zaznamenala raketový přírůstek obyvatel, kteří se většinou přistěhovali, či se zde čerstvě přistěhovavším rodičům narodili. Pod kamenický obecní úřad spadá také řada „osad“, které jsou více nebo méně vzdálené od Kamenice a jejího novodobého centra – Ringhofferova náměstí. Celkem se tak počet obyvatel pohybuje mezi 4,5 až 6 tisíci.

Když jsme se připravovali na naše šetření, přemýšleli jsme o tom, zda existuje v takto rychle rostoucím sídle napětí způsobené tímto rychlým nárůstem obyvatel. Tj. jestli jsou zde přítomné rozpory stran toho, co tu bylo/nebylo dříve a co se změnilo a proč. A zda se takové problémy projevují v tom, jak jsou vyjadřovány potřeby zdejších obyvatel.

Pokud to bylo možné, během každého rozhovoru (nejenom v těch hloubkových, ale i během krátkých, sbíraných na ulici během časosnímku) jsme tuto otázku nějak vyslovili, ptali se, zda je

námi dotazovaný člověk starousedlík, či novousedlík, jak prožívá tuto skutečnost, zda se nějak odráží ve zdejších mezilidských vztazích apod.

Naprostá většina námi dotazovaných lidí tuto otázku nevnímala jako nijak zajímavou. Růst Kamenice je fakt, který každý nějak přijal a o svém sídle přemýšlí jako o „satelitu“ Prahy, ve kterém žít má své výhody i nevýhody.

Rozdíl byl v postoji lidí, kteří se zde již narodili (ve druhé nebo první generaci) – ti vnímali stav věci jako něco přirozeně daného.

Dále pak bylo možné odlišit postoje těch, kdo přišli, brzy v 90. letech, měli zde nějakou nemovitost, pozemek nebo starší vazby a vnímají pozdější „současnou“ vlnu přistěhovalectví jako příliš prudkou, necitlivou.

...Invaze na ves, chtějí to vybydlit.

...Chtějí mít úplně všechno, chtějí být soběstační, nehledají soužití se sousedy, já tady budu mít všechno. Nikoho nic nezajímá. Jedou na noc, do práce jedou do Prahy.

...Nejhorší Hlubočinka. Paneláky naležato.

...Děje se to v posledních 10 letech.

...Teď chtějí všichni na vesnici, je jim jedno, že je to pole, louka. I když nemají povolení, kupují to, i když to v územním plánu vůbec není, tak si to oplotí, staví, i když nesmí.

Jak ale ukazuje dokument „Kamenice...zamlženo...“ z cyklu České televize Zjizvená tvář měst (1994), drama příliš prudkého rozvoje, které snižuje kvalitu bydlení doposud zde žijícím obyvatelům, bylo v Kamenici přítomno například již na počátku 90. let.

S „usídlením se“ v Kamenici bylo ale spojeno jiné téma, které jsme vnímali jako problémové. A tím bylo propojení jednotlivých osad, jejich obslužnost službami (včetně dopravy) a hájení jejich zájmů na úrovni zastupitelstva.

Přesto se domníváme, že v naší osadě byla započata určitá nová etapa důslednějšího apelu na správu obce Kamenice a věříme, že systematickou činností se nám podaří naše zájmy a záměry postupně naplňovat.

(z webových stránek Osadního výboru Ládví)

• Veřejné služby

Veřejnou službou rozumíme službu: *...poskytovanou ve veřejném zájmu, kterou financuje či spolufinancuje složka veřejné správy (stát, kraj, obec). Jejím specifickým znakem je, že pokud by nebyla finančně podporována veřejnými subjekty, nebyla by poskytována na trhu vůbec nebo by byla poskytována v nižší kvalitě či rozsahu. Tento termín je v přímém vztahu ke společenské shodě (většinou vyjádřené ve volbách) na tom, že některé druhy služeb mají být dostupné každému bez ohledu na jeho majetek a příjmy. (wikipedie https://cs.wikipedia.org/wiki/Veřejná_služba)*

Do našeho šetření se nám podařilo získat výpovědi od představitelů a představitelů školy, školky, kulturního domu, knihovny. Nepodařilo se nám mluvit s nějakým místním lékařem (vždy se omluvili z důvodu nedostatku času), kterého lze také jistě považovat za poskytovatele veřejných služeb. Veřejné služby a jejich dostupnost lze vnímat jako vlastní předpoklad blahobytu západních společností. Pro státy a samosprávy je jejich rozvoj a údržba jednou z nejrozsáhlejších agend.

Za veřejné služby lze do jisté míry považovat i to, co nabízí např. Skaut či Klub seniorů. Z řady důvodů jsou výpovědi jejich představitelů analyzovány v oddíle volnočasové aktivity.

Magickým slovem, které obsáhne většinu témat spojených s provozem školy, školky či kulturního domu, je „kapacita“, respektive nedostatečná kapacita. Naše šetření nebylo zadáno jako precizní demografická analýza, na počty dětí a převisu zájmu jsme se však ptali, velmi dobře ilustrují průběh rychlého rozvoje sídel.

...Chybí standardně jedna třída, není to ale možné.

...Kdyby byl prostor pro +10 dětí, bylo by to super.

...Kraj před lety řekl, ať zruší kabinety. (a umístí do nich třídy – pozn. I. K.)

...Kapacita jakoby měla být na 27 tříd, ale to by museli zrušit odborné učebny. Momentálně je obsazují.

...Když už se seženou učitelé a peníze, tak není místo pro výuku.

...2002 se přistěhovala – 400 žáků, 3 početné třídy v ročníku, poprvé, předtím jenom dvě, dnes už jenom devátá třída má dvě třídy, teď už skoro 600 žáků, většinou 22 dětí ve třídě, ředitelka nemůže odmítnout děti, když nemá plnou kapacitu celé školy!!!

...Horní nástavba pro šest tříd a tělocvična.

...Hřiště mají, ale potřebuje ho hlavně družina, závislá na počasí. V družině je 220 dětí. Družina je ve třídách. Jediné dvě třídy jsou vyhrazené pro družinu, ale oddělení je osm. Když je dítě v 1. A, tak je v jiné družině.

Lékaři

...Ale když je potřeba doktora, tak stejně člověk musí do Prahy. Tady je jenom gynekolog a zubař.

...Lidi, co tady nejsou trvale přihlášení, tak říkají, že se nemohou přehlásit, protože tady ty služby chybí.

...Lékaři mají plnou kapacitu. Jsme nastaveni na to, že máme 500–1000–1500 lidí, ne 6000.

...Uživila by se i malá poliklinika.

Ačkoli se nám nepodařilo realizovat rozhovor s některým z místních lékařů, několikrát byly jejich služby (v obecné rovině zdravotnictví) zmíněny v jiných rozhovorech.

Kulturní dům

Podobným způsobem lze rozumět i fungování Kulturního domu, příspěvkové organizaci města, který pokrývá řadu potřeb kamenických občanů. Vedle vlastního kulturního programu totiž nabízí prostory k volnočasovým aktivitám – ochotníků, seniorů, sportovců atd.

V rozhovoru byla jasně pojmenována náročnost takto rozmanitého provozu (časté změny funkcí prostoru, s tím spojené stěhování nábytku, křížení provozů apod.). Pro některé činnosti navíc ani není prostor příliš vhodný (sál – sporty). Naplněnost potřeb, návštěvnost, vhodná skladba nabídky – to vše bylo velmi problematické posuzovat, protože situace byla silně poznamenána několika COVIDovými sezónami a všichni se v podstatě chovali atypicky.

Knihovna

Žádné zvláštní potřeby nebyly pojmenovány, pravděpodobně to souviselo s faktem, že rozhovor nebyl veden s vedoucí knihovny. Knihovna má běžný rejstřík služeb a návštěvnost.

V současnosti prochází stavebními úpravami. Její rozšíření by mohlo umožnit vznik komunitních prostor v knihovně. (viz např.

<https://www.proximasociale.cz/res/archive/006/000843.pdf?seek=1480673704>)

Veřejná doprava

Za veřejné služby, které v Kamenici skoro každý potřebuje, ale nebyly vlastním předmětem našeho šetření, je možné považovat také veřejnou dopravu.

Otázku na dopravu jsme pokládali pokaždé, v každém rozhovoru. V naprosté většině vyjadřovali dotázaní spokojenost stran spojení s Prahou, výhrady však měli obyvatelé z osad, kam zajíždí podstatně méně spojů. Doprava také není dořešena v časech kulturních akcí, na které není možné z osad dojet (nebo se z nich vrátit domů).

Většina našich respondentů byli lidé, kteří pracovali ve zdejších organizacích, pokud dojížděli za prací – tak do Kamenice. Problematika pracovního uplatnění a dopravy pro ně nebyla nijak závažná. Ti, kteří měli práci mimo Kamenici, byli vesměs s dopravou spokojeni, spokojenost se týkala i možnosti jejich dojíždějících dětí. Jiný pohled na fungování dopravy přinesla pozdější veřejná projednávání, jejichž účastníci zdůrazňovali rozsáhlé ranní zácpy na silnicích do Prahy.

• Volnočasové aktivity

Volnočasová scéna je v Kamenici pestrá. Existuje zde řada sportovních klubů (fotbal, atletika, judo, orientační běh, gymnastika, mažoretky...) a kulturně-komunitních aktivit (rodinné centrum, komunitní centrum, klub seniorů, skaut, ochotníci, vlastivědný spolek Kamenicko, hasiči...).

Také pro ně, pokud jsou závislí na prostorech, je velkým problémem kapacita.

...Stačilo by jakékoli hřiště, nějaký sál, cokoli (senioři).

...Chybí tady sportoviště, ovál, přírodní koupaliště, bazén.

...Bývalo toho víc. Není prostor.

...Chtělo by to sportoviště – in-line brusle třeba, spousta lidí s dětmi dojíždí. Ideálně společné pro všechny, je tu hrozně spolků, ale nedá se domluvit, kapacita chybí asi všem. Spokojení mohou být judisti, protože jsou v nové tělocvičně, ale není kam expandovat. (rodinné centrum)

...Ale i odpoledne je problém s kapacitou. Prostor odpoledne zabere družina, komunitní centrum, ZUŠ, (ZŠ).

Problém s prostorem vyřešili skauti, kteří si postavili na obecním pozemku základnu. Mají však převis zájemců, které nemohou uspokojit, protože nemají dost lidí.

...Máme 70 členů, náборы neděláme, máme obrovský převis.

Jiným způsobem, jak se poprat s nedostatečnými kapacitami, byla komunitní péče o vhodné objekty v osadách, mimo samotné centrum Kamenice. Například hasičárna v osadě Všedobrovice.

Dalším tématem, které z rozhovorů vyplývá, je rozdílná veřejná podpora jednotlivým volnočasovým aktivitám.

Tyto rozdíly lze vysvětlit několika okolnostmi:

- › každá z těchto aktivit vznikla v historicky jiném období, jejími nositeli byli jinak nastavení lidé – preferující více nebo méně veřejný charakter své organizace;

- › různé aktivity mají různě nastavené modely fungování (plně soukromý provoz, který se udrží z příspěvků, školného, členských poplatků apod., dobrovolné aktivity podporované státem – Skaut, dobrovolné aktivity dospělých s členskými příspěvky a malým rozpočtem – spolky, organizace zařazené jako organizační složka obce – Klub seniorů;
- › některé z aktivit mají možnost využívat veřejné prostory, kterých je nedostatek, některé musí často hledat nové.

Kameničtí senioři

V souvislosti s aktivitami, které nabízí Klub seniorů, se otevřelo téma s velkou budoucností, charakteru tikající bomby, a tou jsou sociální služby pro seniory. Jako je pečovatelská služba, senior taxi, případně pobytové denní či stálé zařízení pro seniory.

...Během COVIDu zjistili z těch seznamů od obce, že do klubu chodí stovka lidí, ale o tom tisíci dalších vůbec neví, proto je tady ta sociální služba, ale jestli to dělá.

Kdo jsou senioři v Kamenici?

...Někteří jsou starousedlíci, ale spíš 85 % až 90 % jsou náplava, postavili si tady domy před 40–50 lety.

Nemáme přesné informace o tom, zda na území obce funguje např. pečovatelská služba. Z našich výzkumných šetření v jiných oblastech však víme, že téma postupně stárnoucí populace a nedostatku terénních a dalších kapacit služeb pro staré lidi je všeobecně přítomný problém. Klub seniorů může mimo jiné fungovat jako velmi užitečný zdroj osvěty o tomto typu služeb (pečovatelská služba) a představovat jakýsi měkký přechod mezi režimy fungování při ubývání samostatnosti.

• **Kamenice vs. Praha**

Další téma, se kterým jsme vstupovali do rozhovorů, bylo téma (ne)závislosti na službách hlavního města a z toho vyplývající potenciál vzniku nových, v Kamenici dosud nepřítomných služeb. Pokud jsou všichni či většina zvyklí dojíždět za studiem či prací do Prahy a vyřizují si tam i svoje potřeby, jakou perspektivu by měly nové služby v Kamenici?

Ukázalo se, že škála používaných strategií je široká. Lidé za nabídkou dojíždějí, a pokud nějaká existuje v místě, tak ji využijí také. Ojedinele jsme se setkali i s názorem/postupem, že jisté služby jsou prostě pouze v Praze (kultura, restaurace) a zde není nic vhodného. Potenciál k rozvoji dalších služeb je nicméně obrovský.

...Manžel celý život pracuje v Praze, já naopak tady. On tady není tak zakořeněný. Je pro něj pohodlnější si zařídit ty služby v Praze.

...V určitou dobu se najednou ukázalo, že ti lidé chtějí zůstat tady, když je z čeho vybírat. Stalo se to v momentě, kdy se ukázalo, že tady něco je a funguje to.

...Když už je to jméno, je něco vybudované, tak pak už na to lidé slyší.

...Každý to má jinak, je to individuální, jestli chtějí dojíždět, nebo nechtějí. Některé rodiny radši pojedou na značkový kroužek.

...Důležité jsou finance, auto, zaměstnání (když někdo pracuje v Praze), na tom to záleží.

Velmi zajímavým příspěvkem k tomuto tématu se ukázal být „vhled“ do názoru nejmladší, v Kamenici již druhé narozené generace.

...dědeček založil oddíl, rodiče pokračovali...

Kamenice pro příslušnici této generace už byla přirozeným místem k životu, pátrání a objevů.

...Kamenici vlastně neznám pořádně doted. Pokaždé nacházím něco nového. Je to trochu zajímavější místo než Praha. Od Prahy očekávám, že mě bude překvapovat, ale tady jsou místa, která mě překvapí. Školy na okraji Prahy – tam je toho vlastně méně než v Kamenici.

• Kamenická identita

Centrum obce se v posledních desetiletích radikálně změnilo. Především se posunulo v prostoru, od údolí Kamenického potoka na plácek, který se postupně stal dnešním Ringhofferovým náměstím. Špatně rozeznatelná poloha historického centra spolu s „rozpačitým“ postojem řady zastupitelstev ke stavu kamenického zámku, ikonické stavby, která v místě původního centra stojí, způsobují řadě obyvatel problém s identitou obce. Výraznější péče o historický odkaz obce (nejlépe ve spolupráci s vlastivědným spolkem Kamenicko a s firmou Strojmetal) by vnímání sounáležitosti obyvatel rozhodně pomohla. Péče o několik málo zdejších historických objektů může navíc rozšířit kapacity veřejných budov a služeb v nich poskytovaných.

Shrnutí

Z rozhovorů s představiteli kamenických institucí a společenských organizací vyplynulo, že Kamenice má velmi bohatý veřejný a společenský život. Lidé, kteří se sem přistěhovali v předchozích desetiletích, využívají nabídky institucí a služeb. Problémem je jejich nedostatečná personální či prostorová kapacita.

Během šetření se ukázalo, že velkou potřebou budou v nejbližší době specializované služby pro seniory.

Posílení žádoucího pocitu sounáležitosti by také pomohla péče o historické objekty na území obce.

2. ETAPA: ČASOVÝ SNÍMEK NÁMĚSTÍ

Metodologie

Časový snímek je metoda, která je založena na pozorování a popisu činností v čase. Námi vytvořený časový snímek vytváří strukturovaný obraz chování/potřeb obyvatel ve vztahu k prostoru náměstí, tedy kdo a kam dojíždí, kdo a proč zůstává, co tu potřebují, co tu chtějí, co tu mají rádi apod.

Základním postupem při vytváření časového snímku nějakého místa je rozvrh pozorování tak, aby zachytilo pokud možno průběh celého dne, případně aby to byly různé dny v týdnu, dny pracovní i dny volna.

Kromě pozorování jsme během časosběru prováděli také malé rozhovory s lidmi, kteří se v danou dobu po náměstí pohybovali. Snažili jsme se oslovovat lidi různého věku a pohlaví, na různých místech náměstí či jeho přilehlého okolí, tak abychom měli co nejpestřejší složení jejich odpovědí. Témata rozhovorů byla vždy obdobná – co zde děláte nyní, co zde děláte obvykle, jaké služby zde využíváte, jaké služby vám zde schází apod. S menšinou dotázaných byla příležitost mluvit o poněkud abstraktnějších souvislostech, tedy o tom, zda mají nějaký vztah k náměstí či představu o tom, jak by se mohlo změnit.

Rozhovory byly realizovány v období únor–květen 2022. Většinu z nich jsme uskutečnili v únoru (nepříliš šťastně v období jarních prázdnin), později na jaře jsme pak tyto rozhovory (i pozorování) účelově doplnili o dny a časová období, ve kterých jsme očekávali jiné jednání lidí na náměstí (například páteční či sobotní velké nákupy).

Celkově jsme na náměstí strávili cca 7 dnů a uskutečnili asi 45 rozhovorů. Oproti původnímu očekávání (100 rozhovorů) jsme se rozhodli v průběhu sběru s rozhovory dále nepokračovat, protože jejich obsah se opakoval, nehledě na věk či pohlaví dotazovaných lidí. Došlo tak k obsahové „saturaci“ (nasycení) vzorku.

Krátké rozhovory či pozorování situace na náměstí jsme si zapisovali do poznámek, které se staly podkladem pro další rozhovory (ověřující již zjištěné) a analýzu.

Analýza

• **Pozorování**

Na náměstí jsme vstupovali s tím, že většina lidí sem přichází za nějakou službou. To se také potvrdilo. Už během prvních dnů našeho šetření se ukázalo, že lidé na náměstí přichází za jedním účelem (většinou nákup potravin). A po splnění tohoto účelu náměstí opouští. Nedochází tedy ke křížení či vrstvení tras, po kterých se lidé na náměstí pohybují.

Z našich pozorování vyplývá, že na náměstí je během všedních dnů více méně stále stejný počet lidí, a to 10–15. 80% z nich se pohybuje na trase parkoviště u Billy – Billa a zpět. 2-3 lidé se pohybují u bankomatu, 1–2 nakupují v květinářství nebo tabáku, 1–2 lidé stojí u stánku Benešovské pekárny. Jednotlivci přicházejí do Billy také pěšky, ze severu.

Na parkovišti je stále přibližně stejný počet aut, a to 10–20 na každé straně.

V průběhu celého dne je na náměstí možné vidět procházející pejskaře a to zhruba 1–2 za hodinu. Jednotlivci také dochází na úřad, či k lékaři na východní straně náměstí.

Na hřišti za Billou jsou také spíše jednotliví lidé (matka s dítětem, nebo 2 matky s několika dětmi).

Situace se mění v době ranní (6:00–7:30) a odpolední (14:00–17:00) špičky. Tehdy je zde okolo 20–30 lidí, a to zejména školáků a studentů, postávajících na autobusové zastávce, kde čekají na odjezd či přestup.

Večer, v jarních dnech je vidět větší počet lidí před restaurací a u stánku se zmrzlinou (10 lidí) a hrající si či na kolech a odrážedlech jezdící děti.

V pátek vpoledne je na náměstí možné vidět mládež (14–20 let) – sedí a popíjí za plotem u hřiště, na lavičkách v okolí Billy a v zeleni před Kulturním domem. Dohromady je na náměstí roztroušeno tak 15–20 mladých lidí.

V pátek odpoledne a sobotu dopoledne jsme se snažili „podchytit“ větší, víkendové nákupy. V námi zvolených dnech (přelom dubna a května) jsme ale nic atypického nezaznamenali. Pokladní v Bille nám sdělila, že lidé nakupovali hodně celý den (pátek) a nikoli jen odpoledne.

Bohužel jsme neměli možnost pozorovat náměstí během větší kulturní akce v Kulturním domě – tehdy, jak jsme se dozvěděli v rozhovoru s ředitelem, je náměstí i přilehlé ulice plné aut a lidí.

• **Rozhovory**

Jak už bylo výše zmíněno, rozhovory s lidmi na náměstí byly vedené na téma důvodu, za jakým sem přišli, případně, jak by se mohlo náměstí změnit. Svým vzhledem či nabídkou služeb.

Většina lidí mířila za nákupem do Billy. S její přítomností v obci byli lidé velmi spokojeni, zejména ve srovnání s tím, co zde bylo před Billou. Služby v obci jim vyhovovaly a neměli představu o tom, jaké jiné služby by se zde měly nacházet. Pokud něco zmínili, byla to drogerie a opakovaně kavárna. Několikrát jsme slyšeli stížnost na to, že pošta je od náměstí příliš daleko. A lékař nepřijímá další pacienty.

Za uspokojivé považovali i dopravní spojení s Prahou.

Náměstí nevnímali jako ucelený prostor s identitou. Zpráva o jeho architektonické úpravě je překvapovala. Dá se shrnout, že jejich vztah k náměstí nebyl nijak citový, ale pragmatický – je to místo, kde se nakupuje, parkuje a nastupuje do autobusu. Žádné pobytové kvality si s ním nespojovali (dát si tam kafe).

Byli ale ochotni si takovou změnu představit a připouštěli, že by to k náměstí patřilo (kavárna).

• **Zonace prostoru náměstí**

Dalším analytickým výsledkem rozhovorů a pozorování kamenického náměstí je jeho zonace dle sociálních funkcí. Vzájemně odlišných zón jsme na náměstí identifikovali zhruba šest a lze je takto charakterizovat:

Billa a parkoviště

Budova, kde se nachází prodejna potravin Billa a několik dalších menších obchodů v přízemí je nejnavštěvovanější částí náměstí. Většina nakupujících sem přijíždí autem a důležité je proto i parkoviště před Billou. Prostory v patře budovy působí opuštěně, téměř nikdo z dotazovaných v nich nikdy nebyl.

Z pozorování lze prostor před Billou považovat také za prostor setkávání občanů na náměstí. Mnozí postávali před obchodem, mluvili spolu, ale neměli si kam sednout. Stejně tak se spolu zastavovali a mluvili lidé „napůl“ cesty mezi obchodem a zastávkou autobusu.

Prostor hřiště

Hřiště za obchodem navštěvovaly zejména maminky s dětmi a v pátek teenageři. Herní prvky na hřišti slouží nejmenším dětem, náctiletí je používají jako lavičky nebo posedávají v křoví.

Oplocení hřiště vnímali obyvatelé jako způsob, jak prostor učinit bezpečným. Jako výhodu vnímali někteří polohu hřiště, která umožňovala nechat si zde děcko hrát a zajít si nakoupit.

Prostor autobusové zastávky

Místo pro otáčení autobusů za kulturním domem není de facto součástí náměstí.

Zastávka, ležící na spojnici mezi Billou a Kulturním domem či restaurací, rozděluje náměstí i komunikaci lidí. V rozhovorech se téma rozdělení náměstí objevilo jen výjimečně. Pozorováním se též zjistilo, že je tento prostor problematický i z důvodu chování některých řidičů, kteří autobusy nechávají zaparkované, (i nastartované) přímo na zastávce v prostoru náměstí a nikoli za KD.

Prostor kulturního domu a knihovny

Kulturní dům je vnímán jako objekt, který na náměstí patří. Koná se zde mnoho aktivit, o nichž lidé mluví, od volnočasových aktivit, sportovních kroužků, až po velké kulturní akce. V kulturním domě je i knihovna, která v současné době prochází rekonstrukcí, mnozí obyvatelé zmínili, že knihovnu využívají. V době konání velkých kulturních akcí je zde nedostatek parkovacích míst. Předprostor kulturního domu byl popsán jako prostor, který neláká k žádným aktivitám. A nikoho jsme zde také neviděli. Zeleň nebyla považována za hodnotnou.

Předzahrádka restaurace, obecní úřad

Předzahrádku vnímáme jako funkční uspořádání místa. V jarních měsících tam vždy byli lidé, místo působí velmi „zaběhaným“ dojmem. Obecní úřad je též multifunkční budova, kde jsou kromě instituce úřadu umístěny i lékařské ordinace. Toto využití prostoru je v rozhovorech hodnoceno kladně, zejména co se týká zajištění lékařské péče. I zde vzniká potřeba zaparkování u budovy úřadu, zejména od lidí, kteří do práce využívají automobily, případně návštěvu úřadu spojují s nákupem v Bille či jinde.

Prostor zeleně a odpočinková zóna

Na jednu stranu je zeleň považována za něco, co by mělo být zachováno, na druhou stranu právě keře a jejich nekonceptní rozmístění lidé uváděli jako dobrý důvod pro rekonstrukci náměstí. Spolu se zelení je spojena i potřeba odpočinkové plochy, kterou by mohli využívat nejen lidé, kteří se potkají u nákupního centra, ale i lidé, kteří čekají na autobusové spojení. S odpočinkovým místem lidé často spojovali představu, že by na náměstí měla být cukrárna či kavárna a mobiliář, který by lákal k návštěvě náměstí.

Prostor u keřů využívala také místní mládež, která zde posedávala na trávě.

Shrnutí

Obecně je prostor velmi roztržštěný a potřeboval by sjednotit. Zároveň by bylo dobré zachovat zde všechny nyní přítomné funkce.

Na otázku, jak náměstí architektonicky zlepšit, lidé často reagovali tak, že by chtěli jeho prostor sjednotit a zpřehlednit. Tématy zde byly točna autobusu, parkování a zeleň. Lidé využívají náměstí především k nákupu v místní Bille a jako dopravní uzel, k dojíždění do Prahy či do místních osad. K tomu též část z nich potřebuje místo pro parkování.

Mnozí lidé poukazovali na problematickou cestu na poštu, uvítali by poštu na náměstí.

3. ETAPA: SETKÁNÍ S PŘEDSTAVITELI VEŘEJNÉHO ŽÍVOTA

Setkání se uskutečnilo dne 17. května 2022 ve večerních hodinách.

Pozvali jsme na něj všechny účastníky hloubkových rozhovorů. Zúčastnilo se 8 z nich.

Hlavním zamýšleným účelem takového setkání pro nás byla vzájemná diskuse „dotčených“ osob, tzv. stakeholderů, lidí, kteří mají v dané situaci nějaký svůj zájem, interes. Takto moderovaná diskuse již přesahuje svým zaměřením čistě sociologické šetření a stává se více aktivitou participativní. Během participačních aktivit by mělo docházet k zapojování lidí do rozhodovacích procesů. Například debatou nad problematickými body rozvoje obce, ve které mohou být navrhována možná řešení.

Metodologie

Na počátku debaty jsme představili 3 témata a jejich základní souvislosti získané během rozhovorů. Přítomným jsme je posléze nabídli k diskusi. Zajímala nás jejich reakce na téma, zda je považují za závažné a jakým způsobem si představují jejich možné řešení.

Debata byla moderovaná a zapisovaná. Zápisy pak byly rozeslány všem účastníkům debaty. Zápis z debaty je přílohou tohoto dokumentu.

1. téma: Veřejné služby – převis poptávky nad nabídkou

Existuje zde řada sportovních klubů (fotbal, atletika, judo, orientační běh, gymnastika, mažoretky...) a kulturně-komunitních aktivit (rodinné centrum, komunitní centrum, klub seniorů, skaut, ochotníci, vlastivědný spolek Kamenicko, hasiči...). V rozhovorech, které jsme vedli, se opakovaně mluvilo o malé kapacitě, ale zároveň žádná z organizací nebo zájmových skupin neměla konkrétní počty zájemců nebo zmapovanou potřebnost. Bylo to spíše obecné přání.

2. téma: Stárnutí obce

V obci bydlí velká skupina lidí v seniorním věku (okolo tisíce), postavili zde domy před 40–50 lety. Začnou být méně mobilní, potřebují služby v místě. Je obec připravena?

3. téma: Náměstí

Náměstí je roztržštěné do mnoha zón: například Billa, hřiště, plocha před úřadem, úřad, točna autobusu, parkoviště... A nemá to jednotnou formu. Chybí důvod, proč na náměstí jít – z pozorování a rozhovorů vyplynulo, že lidé náměstím procházejí – nezevluje se. Pokud se lidé zastaví na povídání, většinou musí stát, není kde pobýt.

Shrnutí

Zvolená témata k diskusi rezonovala. V debatě (kterou předčasně opustil nejmladší účastník) se projevil velký zájem přítomných o dění a rozvoj obce. Ukázalo se, že řada souvislostí je složitá, nezřejmá a že řešení daných problémů nejsou jednoznačná. Ale potřebují být podrobena soustavně a pokud možno veřejně debatě. Nastavit takovou debatu může být náročné. Zazněl požadavek, kterým lze tuto problematiku výstižně uzavřít:

Chybí společné setkávání místních aktivních lidí ze sdružení, které by mělo formu kulatých stolů a domlouvání propojení, pronajímání, spolupráce.

ZÁVĚR

Sociologické šetření v Kamenici zaměřené na problematiku obnovy Ringhofferova náměstí a veřejného života sestávalo ze třech částí. Z analýzy hloubkových rozhovorů s představiteli veřejného života, z analýzy časosběrných dat sebraných na náměstí a z moderované debaty se stakeholdery.

Témata, která vzešla z jednotlivých částí našeho šetření, se opakovala a vzájemně potvrzovala. Kamenice byla v minulosti rychle rostoucí obcí, jejíž rozvoj poněkud zaostával za přírůstkem obyvatel. Lidé zde měli nemovitosti, ale řadu svých potřeb i nadále řešili ve svém původním bydlišti v Praze. Postupně se však stávají stále více usazenými zde v Kamenici a využívají nabídky zdejších služeb. Samozřejmostí je to v případě dětí, zatím nepříliš rozeznaná, o to mohutnější bude tato potřeba v případě stárnoucích obyvatel obce, kterých bude přibývat.

Problémem je zde permanentní převis kapacit v podstatě každé instituce a služby (a zároveň nedostatek evidentních dat o rozsahu a potřebách jednotlivých zařízení).

Náměstí je novodobým rozvojovým prostorem, který poměrně dobře plní řadu funkcí (obchod, parkování, doprava, úřad, lékaři), nevybízí však příliš k pobytovým aktivitám. Neslouží také jako místo, s nímž by se místní identifikovali jako se symbolicky důležitým místem v obci. Věříme, že architektonická soutěž na obnovu náměstí, se kterou je spojeno i naše sociologické šetření, může pomoci tuto symbolickou hodnotu posílit.

Nicméně, vedle problematiky náměstí a architektonické soutěže, která bude realizována v následujících měsících, uvádíme na tomto místě několik problémových témat Kamenice a doporučení k jejich řešení.

1. Obec by měla najít a nastavit jasný systém pravidel veřejné podpory spolkům a organizacím
 - › určit si, jaké má priority – například podpořit děti, komu pronajímá veřejné prostory a za kolik, kolik toho vybuduje za veřejné prostředky...
2. Stejně jako u řady dalších problematik se ukazuje jako vhodné doporučení nějak systematicky pojatého transparentního postupu vůči potřebám osad
 - › pravidla podpory, komunikace o problémech ...
3. Započít debatu o sociálních službách pro seniory v obci
 - › zejména začít nastavením komunikace mezi sociální pracovníci a Klubem 55+
4. Výraznější péče o historický odkaz obce
 - › nejlépe ve spolupráci se spolkem Kamenicko a firmou Strojmetal
 - › péče o několik málo zdejších historických objektů může navíc rozšířit kapacity veřejných budov a služeb v nich poskytovaných

PŘÍLOHA – ZÁPIS ZE SETKÁNÍ S EXPERTNÍ SKUPINOU

Termín: 17. 5. od 19:00 do 21:00
Místo: restaurace Na Rynku, Ringhofferovo náměstí 434
Účastníci: Pavel Čermák (starosta obce)
Michaela Valentová (spolek Kamenicko)
Jana Kholová (zastupitelka)
Roman Dziadkiewicz
Marie Hajdůšková (klub 55+)
Vladimíra Benešová (předsedkyně osadního výboru Skuheř)
Dan Ševčík (předseda Gymnastického oddílu Kamenice)
Michal Dudáček (skatepark Kamenic)

Záznam diskuse:

Záznam je uspořádán po jednotlivých tématech, záměrně neuvádíme jména, kdo co řekl. Místa, kde moderátorka diskuze korigovala některá vyjádření, která neodpovídala zjištěným skutečnostem ze sociologické analýzy, jsou uvedena kurzivou.

Témata byla připravena na základě analýzy rozhovorů s experty a rozhovory s lidmi na náměstí, kteří o těchto tématech sami začali mluvit. Netýkají se pouze připravované rekonstrukce Ringhofferova náměstí, ale celkové situace v obci.

Doprava

Z rozhovorů vyplývá, že spojení mezi Kamenicí a Prahou je považováno za kvalitní. O něco problematičtěji vnímali lidé spojení mezi Kamenicí a osadami, které řeší buď čekáním na příslušný spoj, nebo přiblížením se automobilem na náměstí. Doprava také není dořešena v časech kulturních akcí, na které není možné z osad dojet (nebo se z nich vrátit domů).

Doprava z Kamenice náměstí směr Praha a zpět je v pořádku, problematická je doprava z Kamenice do osad. Uvažuje se o kolejové dopravě – Kamenice, Jesenice, Praha – tramvaj.

Existuje spojení nejen na Budějovickou, ale i do Strančic na vlak – je třeba to dát do povědomí lidí. Doprava je též problematická z důvodu kapacity silnic, které jsou nevyhovující – zácpy, rozbité silnice...

Veřejné služby – převis poptávky nad nabídkou

Existuje zde řada sportovních klubů (fotbal, atletika, judo, orientační běh, gymnastika, mažoretky...) a kulturně-komunitních aktivit (rodinné centrum, komunitní centrum, klub seniorů, skaut, ochotníci, vlastivědný spolek Kamenicko, hasiči...). V rozhovorech, které jsme vedli, se opakovaně mluvilo o malé kapacitě, ale zároveň žádná z organizací nebo zájmových skupin neměla konkrétní počty zájemců nebo zmapovanou potřebnost. Bylo to spíše obecné přání.

Kapacity jsou nedostatečné zejména v centru obce – protože v osadách místa jsou – příklad hasičárna, kterou zachránili lidé ze spolku Kamenicko a teď jí využívají. Výborná je komunikace s úřadem, zápůjčka zdarma...

Objekt Pily – škoda, že se nevykoupila, mohl tam být prostor pro seniory, spolek, cvičení pro matky... nepodařilo se přesvědčit zastupitele.

Prostory tady jsou, ale nedokážeme je využít. Vybudovaná nová sokolovna, je výborná, ale nájem je 1,5x vyšší než v té staré, a tak není úplně využita. Navíc není úplně vhodná pro míčové hry, protože míče zůstávají na trámech u stropu.

Venkovní hřiště tu je též, ale povrch je zničený, proto není využité, chybí i správce.

Školka – to je vždy loterie, jestli se děti dostanou do školky.

Škola má též problém s kapacitou, ale podařilo se jej částečně vyřešit regulací, dle trvalého bydliště. Nedostatky prostor se netýkají pouze sportu a školy, ale též kulturně společenských aktivit. Opět se vracím k Pile, kde by bylo možné dělat výstavu, kroužky...

Kulturní dům je nevyužitý.

Toto se v rozhovorech nepotvrdilo, protože kulturní dům dělá mnoho různých aktivit, na které je třeba proměnit vnitřek prostor a tak mnohdy stěhují celý den, aby byl prostor uspořádán pro tu kterou akci.

Je třeba na škálování kapacity – to znamená udělat analýzu potřeb, pokritizovat, co je pro obec důležité, které aktivity a potom nastavit systémovou podporu.

Souvisejí to též s různými dalšími tématy – například dotacemi. Nám by stačila škola pro 200 dětí, ale na tu není grant, ten je až pro školy od 600 dětí. Ale tělocvičnu potřebují stejnou 200 nebo 600 dětí. Hledáme zdroje, snažíme se je kombinovat a někde je to možné, někde to rozvoj brzdí.

Stejně tak je tématem i sympatie a antipatie mezi zájmovými skupinami. Například využití hřiště v Kamenici hasiči není přijato, spíše chtějí být v Těptíně. Stejně tak sdílení vybudovaných prostor – někde se domluví, jinde ne.

Sporná je i kapacita lékařů, protože někdo preferuje jiný přístup, než má současná paní doktorka nebo pan doktor a radši jede do Prahy, protože má právo výběru.

Výstava byl pokus – zrušil se provoz na tu dobu v kulturním domě, ale přišlo tak málo lidí, že se to nevyplatí ekonomicky, ani organizačně.

Chybí společné setkávání místních aktivních lidí ze sdružení, které by mělo formu kulatých stolů a domlouvání propojení, pronajímání, spolupráce.

Stárnutí obce

V obci bydlí velká skupina lidí v seniorním věku (okolo tisíce), postavili zde domy před 40–50 lety. Začnou být méně mobilní, potřebují služby v místě. Je obec připravena?

Potřebovali bychom domov pro seniory, pečovatelskou službu, nás je kolem sta aktivních, ale je tu ještě zhruba tisícovka seniorů, o kterých toho mnoho nevíme.

Je to otázka, co člověk udělá, až mu bude 65+ let. Bude chtít zůstat v obci nebo předá dům mladým a přestěhuje se jinam, nebo bude potřebovat nějakou péči? To záleží na mnoha různých faktorech.

Seniorům se tu bude žít dobře, pokud tu zůstanou jejich děti. Děti znamenají stabilizaci místa, pokračování v aktivitách, které senioři začali a senioři znamenají paměť.

Klub seniorů má důvěru seniorů, takže se na něj obracejí s různými problémy, ale vedení klubu nestíhá tyto problémy řešit. Sociální pracovnice obce buduje důvěru, bylo by dobré lepší a systematičtější propojení mezi klubem a sociální prací obce.

Je to vlastně otázka, jak se dostat od aktivních seniorů v obci k těm potřebným, kteří jsou třeba v odlehlejších částech obce.

Hodně fungují besedy, třeba s právníkem, kde mnozí senioři mluvili o různých problémech, bylo by dobré to doprovodit nějakými materiály z obce – nabídka pomoci, sociální práce, témat...

Otázka, jak řešit potřeby seniorů – dům seniorů – velká investice, nevíme, jaký by byl zájem, zda by to bylo využito. Opět chybí nějaká analýza potřeb.

Je dobré uvažovat, že pro obce je špatné, pokud odejdou senioři někam jinam, ale stejně tak je špatné, když odejdou jejich děti v produktivním věku, protože třeba nemají kde bydlet. Obec vlastně hledá cestu, jak se obě skupiny udržet v obci. Flexibilnější jsou sociální byty, které mohou být využity pro obě skupiny, i třeba pro matky samoživitelky, startovací byty apod.

Inspirace Týnec, kde je dům s byty a senioři si nakupují různé služby – obědy, péči... To je možné řešení.

Problém je i s tím, jak rozdělit sociální byty – jaká kritéria nastavit, aby nebyla zneužívaná.

Náměstí

Náměstí je roztráštěné do mnoha zón: například Billa, hřiště, plocha před úřadem, úřad, točna autobusu, parkoviště... A nemá to jednotnou formu. Chybí důvod, proč na náměstí jít – z pozorování a rozhovorů vyplynulo, že lidé náměstím procházejí – nezevluje se. Pokud se lidé zastaví na povídání, většinou musí stát, není kde pobýt.

Co byste chtěli na náměstí Vy?

Pobytové zóny, trávničky, chodníky, změnit keře a udělat místo pro setkávání.

Mělo by to být místo, kam návštěvu vezmete – náměstí, tam se půjdeme projít, posadit, popovídat.

Pryč by měla jít auta – měl by to být otevřený prostor, prosvětlený, občůdky, víno, káva, přátelé.

Já jsem z osady a pro mne je náměstí dopravní uzel. Potřebuji sem dojet autem a odjet autobusem. Potřebuji parkoviště.

Přátele, kteří za mnou přijedou, vezmu spíš do přírody za osadou, ne na náměstí. Nebo je vezmu cíleně do dobré restaurace.

A musí tu stát autobus, co když by se posunul o trochu jinam a parkoviště by vyrostlo u něj.

Náměstí má splňovat obslužnost, krásu, odpočinek, restaurace. Plochy by neměly být asfaltové, ještě ve špatném stavu. Je dobře, že je tu kulturní dům a Billa, s tím prostě nic nejde dělat a patří to sem, pracujeme s tím, co tu je.

Je snaha udělat to hezké, ale mívá se účinkem. Není to sjednocené – je tu skalka, socha, rododendrony, levandule před Billou, je to chaos.

Měl by tu být i mobiliář.

U Billy by mělo být parkoviště jednosměrné. A také nezapomeňme na kulturní akce, kdy je někdy obtíž zaparkovat. S tím souvisí i potřeby kulturního domu pro akce – mažoretky potřebují spoustu věcí přivést do kulturního domu, stejně tak i kapely.

Opět se dostáváme k otázce priorit, protože někteří občané vlastně radši chtějí chodník u domu než náměstí. Je to i otázka, jak udělat nad tak velkým záměrem shodu mezi občany – participace je vlastně prvním takovým krokem, který v tom děláme.

Děkujeme Vám všem za to, že jste přišli, že jste vydrželi až do konce diskuze a v neposlední řadě za velmi podnětnou diskuzi, která opravdu hledala řešení či témata, bez vzájemných antipatií.

P02: ANKETA – VYHODNOCENÍ

Termín:	od 1. 4. do 16. 5. 2022 (vyhlášená on-line na stránkách města a tištěná v obecním zpravodaji)
Účastníci:	celkem se zúčastnilo 423 odpovídajících (387 on-line, 36 v papírové podobě)
Zpracovatel:	Mgr. Ida Kaiserová, PhD., Mgr. Petr Matoušek a Ondřej Drobil (MAKAI atelier, s.r.o.) ve spolupráci s Ing. Karlou Kuplíkovou a Markem Sivákem, MArch (Pěstuj prostor, z. s.)

Účelem anketního šetření, které se realizovalo v souvislosti s budoucí architektonickou soutěží, bylo získat co největší množství podnětů od občanů. Cílem bylo zjistit, jak občané v současné době tento prostor užívají a jaká mají s ohledem na budoucí vývoj očekávání.

Předem je nutné podotknout, že anketa nemá charakter reprezentativního šetření. Na základě jejích výsledků tedy nelze usuzovat, jaké (procentuální) zastoupení má daný názor mezi obyvateli Kamenice. Výhodou tohoto nástroje je však skutečnost, že dokáže zachytit latentní témata a názory, které sice nemusí být v populaci silně zastoupené, nicméně mohou mít dalekosáhlé důsledky pro budoucí rozvoj lokality. Toto šetření usiluje o podchycení pokud možno všech podnětů a jejich uvedení do vzájemných souvislostí, zároveň je součástí participačního procesu.

Následující zpráva obsahuje vyhodnocení ankety – tabulky s četnostmi odpovědí a jejich základní interpretace.

Otázky:

1. Jak využíváte náměstí v Kamenici (jaké služby či aktivity)?

Celkem 423 odpovědí:

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
Billa	398	94 %
obecní úřad	305	72 %
restaurace Na Rynku	268	63 %
zastávka autobusu	245	58 %

kulturní dům	230	54 %
lékař v budově obecního úřadu	202	48 %
stánek benešovské pekárny Benea	191	45 %
pro parkování	180	43 %
dětské hřiště	174	41 %
trhy	172	41 %
cukrárna u dětského hřiště	144	34 %
obchody v objektu Billy	141	33 %
veterinář	106	25 %
pro setkávání s přáteli	104	25 %

Poznámka: Účastníci ankety si mohli v rámci této otázky z nabídky vybírat více odpovědí. Celkový součet možných odpovědí proto přesahuje celkový počet těch, kteří na otázku odpovídali. V tabulce jsou seřazené jednotlivé odpovědi dle četnosti jejich výskytu. Účastníci dále mohli v otevřené odpovědi uvést další podněty, které v nabídce nebyly, ty jsou uvedeny v textu níže.

Z odpovědí vyplývá, že všechny přítomné obchody a služby na náměstí mají své zákazníky a jsou také z velké většiny účelem návštěvy náměstí. Jako další služby a aktivity uvedli respondenti (v rádech jednotek) ještě: stánek se zmrzlinou, restauraci U Partyzána, knihovnu, Alzabox, lékárnou, bankomat či odpočinek na lavičce. Objevila se dokonce odpověď respondenta/ky, podle něhož/níž náměstí není pro pěší bezpečné a tím pádem ho nevyužívá. Lze tedy konstatovat, že potenciál náměstí pro příjemné trávení volného času bez toho, aniž by tam člověk přišel za konkrétní službou, není zcela naplněn.

2. Parkujete na náměstí?

Celkem 423 odpovědí:

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
ano	358	85 %
ne	65	15 %

Pokud ano, z jakého důvodu?

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
nákup v Bille či dalších obchodech	339	80 %
návštěva obecního úřadu	214	51 %
návštěva lékaře	134	32 %
účast na akcích v kulturním domě	111	26 %
jiný důvod	33	8 %
přiblížení k autobusu	29	7 %

Poznámka: Účastníci ankety si mohli v rámci této otázky z nabídky vybírat více odpovědí. Celkový součet možných odpovědí proto přesahuje celkový počet těch, kteří na otázku odpovídali. V tabulce jsou seřazené jednotlivé odpovědi dle četnosti jejich výskytu.

3. Pokud na náměstí parkujete, jak dlouhou dobu zde potřebujete obvykle stát?

Celkem 369 odpovědí:

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
méně než 2 hodiny	307	83,2%
2–5 hodin	44	11,9%
5–8 hodin	5	1,4%
8–12 hodin	6	1,6%
12–24 hodin	2	0,5%
24–48 hodin	2	0,5%
více než 48 hodin	3	0,8%

Z ankety vyplývá, že valná většina respondentů (85–87 % dle otázek 2 a 3) na náměstí alespoň někdy parkuje, a to převážně kvůli službám, které na náměstí využívají, a po dobu méně než 2 hodiny. Funkce zachytného P+R parkoviště není oproti tomu výrazná. Z otevřených odpovědí (jiné důvody) vyplývají dva důležité poznatky: Velká frekvence užívání parkoviště může být způsobena tím, že samotné náměstí je z důvodu absence části chodníků hůře dostupné. Zároveň parkoviště na náměstí částečně doplňuje nedostatek parkovacích míst na přilehlém sídlišti.

4. Nakupujete v Bille? Pokud ano, jak často?

Celkem 423 odpovědí:

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
každý den	91	22 %
jednou týdně	168	40 %
několikrát do měsíce	92	22 %
méně často	64	15 %
v Bille nenakupuji	8	1 %

5. Jaké změny v prostoru náměstí byste uvítali?

Celkem 413 odpovědí:

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
lepší estetický či technický stav prostoru mezi budovami	241	58%
více míst k sezení/pobývání	214	52%
širší nabídku služeb	212	51%
lepší zázemí pro venkovní aktivity	179	43%
úpravu zastávky autobusu a systému průjezdu náměstí	162	39%
více míst určených pro děti různého věku	159	38%
lepší estetický či technický stav budov	127	31%

více parkovacích stání	91	22%
méně parkovacích stání	40	10%

Poznámka: Účastníci ankety si mohli v rámci této otázky z nabídky vybírat více odpovědí. Dále mohli v otevřené odpovědi uvést další podněty, které v nabídce nebyly. Celkový součet možných odpovědí proto přesahuje celkový počet těch, kteří na otázku odpovídali. V tabulce jsou seřazené jednotlivé odpovědi dle četnosti jejich výskytu.

Z odpovědí vyplývá, že si občané ve většině případů přejí razantní proměnu celého prostoru. Jak vyplývá z uzavřených i otevřených odpovědí, týká se to především prostranství mezi budovami, nedostatku místa k posezení či zeleně. Potvrzuje se již výše zmíněný poznatek, že náměstí nenaplnuje potenciál místa, ve kterém by se lidé mohli setkávat a trávit tam volný čas bez nějakého konkrétního účelu. Problematické bude jistě řešení koncepce parkování, neboť se ukazuje, že mezi respondenty jsou zastoupeni jak podporovatelé rozšíření parkoviště, tak (v menší míře) jejich oponenti. Z otevřených odpovědí dále vyplývá, že nelze zanedbávat ani další způsoby dopravy. Respondenti vyjadřovali přání vytvořit infrastrukturu i pro chodce a cyklisty, objevil se návrh na zrušení průjezdu náměstím od lékárny. Nicméně nutno dodat, že deset respondentů uvedlo, že jsou se současnou podobou náměstí spokojeni.

S ohledem na to, že ankety se vedle obyvatel samotné Kamenice účastnili také lidé z osad (58% všech vyplněných anketních lístků) a okolních obcí (10%), a také oni proměnu náměstí převážnou většinou podporovali, můžeme projekt obnovy náměstí vnímat jako široce akceptovaný. Také lze říci, že jsou lidé ochotni se s prostorem náměstí identifikovat coby společným prostorem všech.

6. Chybí Vám na náměstí nějaké služby? Pokud ano, jaké?

Jednalo se o otevřenou otázku, na kterou odpovědělo celkem 197 respondentů. Někteří (21) uvedli, že jim na náměstí nic nechybí, stávající stav jim tedy vyhovuje. Z ankety tedy vyplývá, že kolem 41–51 % všech účastníků (dle otázek 6 a 5) alespoň nějaká služba na náměstí chybí.

Co se týče obchodů, respondenti by především uvítali drogerii (55x), papírnictví (19x), řeznictví (16x), v řádu jednotek pak respondenti uváděli galanterii, domácí potřeby, zelinářství či farmářské trhy, obchod se zdravou výživou, obchod s obuví, oblečením či sportovním vybavením, čistírnu a opravnu obuvi, knihkupectví, obchod s tabákovými výrobky, zverimex, bezobalový obchod, vinotéku či hračkářství. Respondenti by také (v řádu jednotek) uvítali kadeřnictví, manikúru či pobočku banky, bankomaty včetně vkladových a další služby jako copy centrum, výdejní boxy, fitness centrum, stříhání psů. Mezi odpověďmi se objevily i apely na zřízení lékařských ordinací, např. pediatr, ORL, zubař, kožní, RTG, rehabilitace.

7. Nachází se ve vyznačeném území (viz mapa) něco pro Vás velmi hodnotného, co považujete za důležité zachovat?

Jednalo se o otevřenou otázku. 203 dotazovaných (49 %) odpovědělo kladně. Respondenti by rádi zachovali především zeleň (74x), dále pak dětské hřiště (61x), Billu a přilehlé obchody (49x), budovy obecního úřadu a kulturního domu (47x), v menší míře pak parkoviště (17x), ordinaci lékaře (16x), autobusovou zastávku (13x) či restaurace (11x). V řádu jednotek pak požadují zachovat stánek se zmrzlinou, pečivem, cukrárnu/kavárnu u hřiště, květiny před obecním úřadem, tenisový kurt,

kadeřnictví, Alza box, trhy, kontejnery, vánoční strom, zahrádku u restaurace či slepou ulici KD – Na Rynku – obecní úřad.

8. Každé náměstí má nějaký symbol nebo výrazný prvek, který vytváří jeho identitu. Co by to podle Vás mohlo být v Kamenici?

Jednalo se o otevřenou otázku. Zodpovědělo ji 224 účastníků ankety (53 %). Nejčastěji (66x) respondenti uváděli, že by na náměstí měl být nějaký výrazný vodní prvek. Dále by také uvítali připomínku Ringhofferovy éry (44x) – např. sochu nebo informační tabuli; prvek z kamenů (24x), vzrostlý/památný strom, především lípa (24x), sochu/plastiku (12x) či hodiny/orloj (9x). Podle 16 respondentů pak tímto prvkem je (mohlo by být) průčelí kulturní domu. V řádu jednotek se také objevily návrhy na znak Kamenice, místo pro posezení, kaple/kostel, odkaz na významné osoby s Kamenicí spojené (Přemysl Pitr, Josef Lada, Miloš Čermák), květinové záhony/ostrůvky, trhy, projekt udržitelného hospodářství.

Sociodemografické údaje

Bydliště

Celkem 423 odpovědí

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
Kamenice	136	32%
Nová Hospoda	56	13%
Ládví	49	12%
Těptín	46	11%
Olešovice	43	10%
Struhařov	29	7%
Skuheř	11	3%
Želivec	8	2%
Kostelec u Křížů	8	2%
Všedobrovice	6	1%
Sulice	4	1%
Praha	4	1%
Štířín	3	1%
Radějovice	3	1%
Čakovice	2	0,5%
Na rozhraní Kamenice-Teptín	1	0,2%
Těsně mimo obec	1	0,2%
Dulice	1	0,2%
Divišov	1	0,2%
Skalsko	1	0,2%
Slaný	1	0,2%

Věk

Celkem 423 odpovědí

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
méně než 15 let	2	0,5%
15–25 let	50	11,8%
26–40 let	172	40,7%
41–65 let	164	38,8%
více než 65 let	35	8,3%

Pohlaví

Celkem 418 odpovědí

	absolutní četnost	% (zaokrouhleno)
muž	159	38%
žena	259	62%

Ringhofferovo náměstí Kamenice

P03: VEŘEJNÉ PLÁNOVACÍ SETKÁNÍ – ZÁPIS

Datum: 28. 5. 2022 10:30 – 13:00
Místo: restaurace Na Rynku, Ringhofferovo náměstí 434
Účastníci: Pavel Čermák (starosta obce)
Karla Kupilíková, Marek Sivák (Pěstuj prostor, z. s.), Petr Matoušek (MAKAI atelier, s.r.o.)
veřejnost: 12 účastníků
Účel setkání: zjištění potřeb a priorit občanů pro zpracování zadání architektonické soutěže obnovy Ringhofferova náměstí v Kamenici
Diskuse:

Doprava

- Alternativy ke stávající hromadné dopravě (tramvaj, elektrobus, trolejbus, přiblížení na vlak) ...návrh náměstí by měl zohlednit možnosti dalšího rozvoje alternativních forem dopravy
- Kapacita hromadné dopravy ...předpokládá se další nárůst obyvatel, s tím je spojené posílení dopravy, je nutné to při zpracování zadání zohlednit ...přírůstek obyvatel bude zejména v osadách, Kamenice už je téměř plná
- Dopravní uzel (autobusová smyčka) by měl zůstat na náměstí nebo někde v jeho blízkosti – lidé sem jezdí na nákupy, na úřad, k lékaři, do knihovny ...bylo by dobré pracovat s linkou MHD v rámci náměstí tak, aby nedocházelo k tak výraznému narušení (dělení) prostoru náměstí, jako je tomu dnes
- Cyklodoprava ...měla by se řešit systematická síť cyklostezek a jejich návaznost na náměstí ...obec Kamenice má zpracovanou širší koncepci cyklistické dopravy, která přivádí cyklisty na náměstí a která bude jedním ze soutěžních podkladů
- Ringhofferova ulice (obslužná, dopravní funkce) ... je součástí náměstí, měla by být řešena v návaznosti na náměstí ...komunikace je vlastnictví kraje, připravuje se projekt generální rekonstrukce (projekt je dnes ve fázi územního řízení, příští rok by to mohlo jít do investičního plánu kraje) ...obec si nechala ještě dopracovat projektovou dokumentaci chodníku od náměstí směrem ke křižovatce u zahradnictví ...projektová dokumentace obnovy Ringhofferovy ulice bude jedním ze soutěžních podkladů ...neplánuje se obchvat Kamenice? ...máme zpracované

prověřovací studie, je to ekonomicky velice náročné, ...plánovaná trasa obchvatu by výrazně narušila zelené údolí / zelený prstenec kolem Kamenice ...zcela dopravu z centra vymístit nelze (jsou zde panelové domy, Billa, úřad apod.) jednalo by se spíše o vymístití nákladní dopravy (kamionů), která není v Kamenici tak problematická

- Parkování ...celé náměstí je dnes parkoviště ...je potřeba vyvážit funkci parkování s ostatními funkcemi na náměstí, je potřeba hledat chytrá řešení ...bude důležité vymyslet zajištění obslužnosti kulturního domu, když jsou akce ...kolik míst je tu potřeba zachovat? ...je tu obecní úřad, lékaři, Billa – zde je nutné dodržovat normy, které přesně stanoví min. počet parkovacích míst
- Zjednosměrnit parkoviště u Billy ...projekt parkoviště má dnes již stavební povolení, ale chceme počkat na výsledky architektonické soutěže

Budovy / služby / zastavěnost

- Mělo by se zvážit odstranění stávajících budov – kulturního domu a obecního úřadu ...působí na mě velice chaoticky, uvědomuji si ale, že je to nereálné, ale vyřešilo by to spoustu problémů ...řešilo se to v 90. letech, ale pro naši obec to v širších souvislostech nevycházelo ekonomicky příznivě
- Kladu si otázku, zda by prostoru nepomohlo další hmotové doplnění ...citlivým doplněním zkompaktnit prostor náměstí ...na mě náměstí už dnes působí přeplněně ...mám k tomu mírnou skepsi ...je potřeba, aby se tot povedlo dobře začlenit s ohledem na stávající zeleň ...určitě bych tady neviděl zástavbu
- Jak velké náměstí potřebujete? ...momentálně mi vadí, že přes náměstí jezdí autobusy, je zde velké množství nespojitých ploch, které by bylo dobré propojit a zcelit ...do náměstí pro mě nepatří Billa ani tenisové kurty, okrajově možná dětské hřiště ...já bych to nechal vymezené tak, jak to je – určitě je nutné tam zahrnout Billu, určitě by se tam mělo začlenit i to hřiště – řešit to jako celek ...prostor náměstí si představuji od obecního úřadu až k Bille – využívala bych toto místo jako odpočinkovou plochu
- Na náměstí už není žádný prostor, co tady chcete dělat ...je tu prostor pro chytré řešení
- U budovy kulturního domu by bylo dobré přistavět další objekt/ty, které by se daly využívat jako obchůdky, kavárna apod.
- Dle mého v centru nepotřebujeme tenisový kurt a hřiště bych klidně umístil na jiné místo ...v případě, že se přemístí tyto funkce dokážu si představit, že se tento prostor zastaví ...klidně i obecní byty / prostory pro seniory
- Park u školy a „zámeček“ ...zde by bylo dobré umístit muzeum rodiny Ringhofferových ... prostor by mohl sloužit jako rezerva pro školu/školku ...intenzivně jednáme s krajem o možnosti zpřístupnění parku veřejnosti ...bylo by možné zde umístit i plnohodnotné dětské hřiště
- Díky Bille na náměstí začali chodit lidé ...veřejnost si kvalitu Billy chválí
- Billa je velký partner a mělo by se s ní v rámci přípravy projektu jednat ...důležitá je idea, rozvoj území do budoucna ...vlastník objektu není Billa, Billa je zde v pronájmu, jednání s vlastníkem objektu jsou složitá, ale také to vnímáme jako důležitý bod přípravy projektu
- Bylo by dobré na náměstí doplnit poštu ...bylo by dobré poštu oslovit a jednat s ní, za jakých podmínek by se přesunula na náměstí apod. ...s poštou se dlouhodobě jedná (jednání vedl

velice intenzivně i majitel Billy, chtěl obsadit volné prostory po Spořitelně, bohužel se to nepodařilo) ale je to složité ...prostory, kde je dnes pošta jsou v jejím vlastnictví a jsou nově zrekonstruované

- Poptávka po službách x dostavba ...když vezmu objekt Billy, tak je tam množství volných prostorů (přízemí, první patro), možná by se to dalo využít pro drobné služby apod. Kavárna je dnes na hřišti, stačilo by, kdyby se znovu otevřela ...obchodníci mají konkrétní požadavky na prostory, aby se jim zde podnikání vyplatilo, ne všechno může obec ovlivnit
- V Kamenici chybí lékaři – zejména praktici, ale i specialisté ...líbil by se mi lékařský dům místo tělocvičny, dnes už tam jeden lékař je ...vznikne tam soukromá zdravotní péče

Odpočinkový prostor / zeleň

- Vytvořit prostor pro setkávání, vytvořit zde příjemné prostředí, aby sem lidé rádi chodili
- Prostor na náměstí by neměl primárně sloužit pro setkávání, je tu mnoho vhodnějších prostranství
- Prostor náměstí by neměl být celý zadlážděný, měl by zde být dostatek zeleně, která bude kvalitní a bude vytvářet příjemné podmínky pro odpočinek
- Tady se stejně nikdo nezdržuje, udržoval bych ten park a nic víc bych nedělal ...to není pravda, zdržuje se tady hodně lidí ...lidé se tady potkávají, čekají tady na autobus ...díky restauraci se tady začali lidi scházet, je tu něco proč sem jít a zdržet se zde ...ze sociologického šetření vyplývá, že náměstí užívají čtyři velké skupiny lidí – první je skupina Billa (rozhovory a setkávání se odehrává v jejím předprostoru); druhá skupina jsou rodiče (matky) s dětmi v oblasti hřiště a náctiletí, kteří prostor hřiště užívají po svém (velká poptávka je po kavárně, která je dnes nefunkční – velký potenciál pro setkávání, který dnes není využitý); třetí skupina jsou lidé, kteří navštěvují úřad, lékaře, knihovnu apod.; čtvrtá skupina jsou lidé z osad ...všechny tyto skupiny by se zde zdržovaly, kdyby zde k tomu byl vytvořen prostor
- Plánují se zachovat kolem náměstí aleje? ...ano, jsou významným prvkem v Kamenici, obec jim dala ochranu – významný krajinný prvek
- Na náměstí by se mi líbil vánoční strom a hezká lípa

Dětské hřiště

- Prostor, kde je dnes dětské hřiště by se měl otevřít směrem ke kulturnímu domu
- Dnes dětské hřiště skvěle funguje, je dobře, že je oplocené ...maminky jdou nakoupit do Billy a můžou na hřišti nechat děti, na to je nutné při zpracování zadání upozornit

Ostatní

- Obec by se měla investičně zaměřit na jiné projekty: škola, školka, chodníky apod. ...chceme mít plán rozvoje náměstí, který zahrnuje dalekou budoucnost, ale už teď musíme konat (oprava asfaltu na parkovišti, oprava veřejného osvětlení apod.) tyto věci chceme dělat koncepčně a podle projektu postupně vybudovat kvalitní náměstí

Ringhofferovo náměstí Kamenice

P04: VEŘEJNÉ PLÁNOVACÍ SETKÁNÍ – ZÁPIS

Datum: 31. 5. 2022 17:30 – 20:30
Místo: restaurace Na Rynku, Ringhofferovo náměstí 434
Účastníci: Pavel Čermák (starosta obce)
Karla Kupilíková, Marek Sivák (Pěstuj prostor, z. s.), Ida Kaiserová (MAKAI atelier, s.r.o.)
veřejnost: 17 účastníků
Účel setkání: zjištění potřeb a priorit občanů pro zpracování zadání architektonické soutěže obnovy Ringhofferova náměstí v Kamenici
Diskuse:

Doprava

- Doprava je jednou z nejdůležitějších věcí, které je potřeba na náměstí řešit ...náměstí můžeme rozdělit na dvě části – jedna část, kde je dnes Billa (potřebuje parkoviště) a dětské hřiště je více méně funkční, problematická je část s kulturním domem, obecním úřadem apod. ...je to jedno velké parkoviště ...nemohla by tato část sloužit více parkově, jako klidová část s dostatkem zeleně, pro pěší bez automobilů, bez parkoviště ...když přijedete do Kamenice, vidíte pouze parkoviště a to na první dojem není dobrá vizitka Kamenice
- Autobusový terminál ...autobus má na náměstí určitě zajíždět, ale neměl by tam stát, neměl by tam být autobusový terminál ...řešilo se to s ROPID, autobus se na své trase mimo náměstí těžko otočí, je to technicky neproveditelné ...nejvhodnější je prostor u fotbalového hřiště, ale je to ekonomicky velice náročné – zajížďka autobusů by obec stála 1 mil. Kč ročně ...další problém je to, že se zvýší počet průjezdů autobusů kolem školy ...trošičku bych s tím polemizoval, nebylo by lepší kdyby žáci místo na náměstí vystupovali na zastávce u školy, aby to nebyla to jalová cesta ...možná by to snížilo počet aut, která vozí děti ráno do školy ...autobusový terminál dnes zabírá velkou (cennou) část místa na náměstí, přesunul bych ho ...na konci Kamenice směrem na Těptín je kruhový objezd, podél fotbalového hřiště by se daly autobusy odstavit ...ano to je možné, ale ekonomicky pro obec nevýhodné ...v tomto místě se plánuje rozšíření sportovního areálu

- Přesun terminálu před budovu úřadu ...když se rekonstruovalo parkoviště a odstavná místa pro autobusy za kulturním domem, jezdily autobusy před úřadem – v místě, kde je dnes parkoviště – a tím se umrtvil celý prostor náměstí ...při rekonstrukci dopravy je důležité myslet na to, aby se náměstí neumrtvilo
- Osobně autobus na náměstí nepotřebuji ...hodně lidí autobus využívá ...náměstí zůstane dopravním uzlem ...architekti si musí poradit s tím, že je dnes na náměstí spousta funkcí, které chceme zachovat a musí je chytře provázat
- Autobusová zastávka ...nevhodné je umístění zastávky autobusu, je potřeba to řešit, vznikají tam velice nebezpečné situace chodci x projíždějící auta
- Parkoviště ...dobře je, že v Ohradní ulici obec zrealizovala nové parkovací stání, je to super, protože jsou auta schovaná za budovou úřadu a nejsou z náměstí vidět ...líbilo by se mi přesunout parkoviště, které je dnes před úřadem, za budovu kulturního domu a úřadu ...důležité je zachovat hezké čelo – prostor před úřadem ...v rámci náměstí je potřeba zachovat parkovací místa (nákupy, služby, úřad, lékaři apod.) ...nedala by se část parkovacích stání dát do podzemí – ušetřilo by nám to místo na náměstí ...nelíbí se mi prostor parkoviště před Billou ,ale mnohem více se mi nelíbí parkoviště před úřadem
- Kolejová doprava ...Kamenice má zpracovaný koncept kolejové dopravy (jednokolejná tramvaj) od pana architekta Kotase, podle které by tramvaj měla končit na Ringhofferově náměstí ...v zadání pro soutěžící by to mělo být zmíněno, aby se tam nepostavilo něco, co bude nevratné ...v 90 letech se počítalo s tím, že se na Benešovské ulici nechá jeden koridor pro autobus, bohužel se to nestalo, pozemky se rozprodaly a už to nelze zrealizovat ...v zadání by mělo být uvedeno, že návrh řešení neuzavře cestu případné realizace tramvajové trati
- Dnes se jezdí autobusem do Stránčic a není to moc výhodné
- Tranzit přes náměstí ...když je ucpaná Benešovská ulice, stojí Ringhofferova ulice, někteří lidé pak jezdí přes náměstí směrem kolem lékárny a na Benešovskou ulici se napojují výše ...tomu bych zamezil ...ulici Osadní bych zjednosměrnil ...navrhuji zrušit průjezd náměstím ...neumožnění průjezdu kolem lékárny pro cyklisty je nežádoucí, neměl bych žádnou alternativu k hlavním tahům ...pro chodce a cyklisty se tranzit přes náměstí zachová ...smysl by dávala asfaltová cyklostezka z Kamenice do Jesenice
- Na náměstí by bylo dobré umístit cyklo boxy

Budovy /služby/ zastavenost

- Z pragmatického hlediska by bylo dobré zachovat Billu, ale souhlasím s tím, že je to nevzhledný objekt, a pak by stačilo přistavět drogerii a zprovoznit kavárnu na dětském hřišti ...v Bille je dostatek prostor, dala by se tam drogerie umístit ...Billu vlastní soukromý majitel, obchodníci mají konkrétní požadavky na prostory, třeba nechtějí prostory v patře, protože mají prověřeno, že tam nikdo nechodí ...nešlo by něco udělat s budovou Billy ...posazení budovy je problematické, a omezuje to dobře vyřešit náměstí
- Občanská vybavenost – byty pro seniory/obecní byty ...byty pro seniory by se mohly umístit do parku u zvláštní internátní školy ...obec intenzivně jedná s krajem o možnosti využít park pro obyvatele obce (park jsme vnímali jako klidovou zónu, náměstí vnímáme spíše jako živější) ...v územním plánu je pozemek veden jako veřejně prospěšná stavba ...stačily by udělat dvířka

do parku a mohlo by to dobře fungovat ...dobré je dát dohromady seniory a děti ...nekombinoval bych obecní byty a byty pro seniory

- Neuvažovalo se o dostavění patra na budovu obecního úřadu? ...ano, také se to prověřuje ...obec potřebuje rozšířit lékařskou péči, služby úřadu (vydávání občanských průkazů, pasů, matrika, převést služby z Říčan) apod. ...možná by se na budově úřadu a kulturního domu mohla udělat zelená, pobytová střecha
- Zastavovat x nezastavovat ...osobně bych byla pro, aby bylo náměstí více zelené, nemyslím si, že by se mělo zastavovat ...připojoval bych se k tomu náměstí nezastavovat ... nic bych nezastavoval, máme tu nedostatek zelených ploch, vše bych využil na rekreaci (tráva, stromy) ...myslím si, že by bylo dobré vzít v úvahu vymezení náměstí pomocí výstavby – dotvoření náměstí (ohraničení, bezpečnost), důležité bude vyvážit poměr zastavěných ploch x ploch volných
- Chtěl jsem se zeptat, zda je potřeba mít na náměstí tenisový kurt ...dokážu si představit, že se tento prostor zastaví ... asi by mi přišlo lepší zastavit tenisový kurt a prostor dětského hřiště (pokud bude funkce hřiště přesunuta jinam v rámci náměstí), než dostavba/přístavba obecního úřadu (byla by to na mě obrovská hmota)
- V rámci obce by bylo dobré mít sdílené prostory (HUB, ...kanceláře pro práci) ...v době covidu lidé hodně pracovali doma, někdo v tomto režimu zůstal, ale nechce si vodit lidi domů ...HUB by byl skvělý v zámku

Odpočinkový prostor / zeleň

- Na náměstí je potřeba místo pro setkávání ...dobře fungovala kavárna na dětském hřišti, kterou by bylo dobré obnovit ...poptávka po kavárně (obdobném prostoru) je velká, určitě by si zasloužila větší prostory, než jsou dnes
- Velkou část veřejnosti na náměstí přitahuje zmrzlina ...je super že tu je, takové věci na náměstí patří ...kolem stánku se zmrzlinou se dnes vytvořilo provizorní pobytové místo, obec tam přidala lavičky, sedí se i na trávě ...je dobře, že je na náměstí pekárna ...stánek pekárny mě uráží, na Želivci je stánek, který vypadá skvěle, něco takového by tu mohlo také vzniknout ...lidé si také často koupí pizzu a jdou si s ní sednout na náměstí na trávník / lavičku
- Na náměstí by bylo dobré doplnit lavičky a zeleň (stromy) ...také bych doplnil lavičky, zeleň (vzrostlé stromy – stín) a kvalitní trávník, na kterém by se dalo sedět, piknikovat apod.
- Zeleň x trhy ...nemyslím si, že trávník je vhodný na některé funkce náměstí, např. pro trhy
- Z místa, kde odpočíváme, chceme mít výhled na ruch na náměstí ...zevlující chtějí být v dění
- Všechno souvisí se vším – prostor by měl z mého pohledu fungovat sjednoceně ...pokud bude vpředu autobusový terminál, měl by být prostor před úřadem také zpevněný bez trávníkových ploch, jinak to bude stejné jako dnes ...kvalitní pobytový trávník by bylo dobré udělat v jiné části náměstí, např. vedle kulturního domu

Dětské hřiště

- Hojně je dnes využíván dětské hřiště, které by se mělo zachovat, ale může být přemístěno